

บทคัดย่อ

ชื่อผลงาน	การพัฒนาระบบจัดการวิเคราะห์แผนงานโครงการ และงบประมาณ กรมอนามัย (e-Budget Anamai)
ผู้จัดทำผลงาน	นางสาวธีรารัตน์ ศรีนิเวศน์ นายธัญสรณ์ กองแก้ว นางสาวหนึ่งฤทัย หมอสมฤทธิ์

งบประมาณเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะผลักดันยุทธศาสตร์ของประเทศ การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นจำเป็นต้องดำเนินการตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ กอปรกับการบริหารงานในปัจจุบันจะต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารในการตัดสินใจวางแผนและกำหนดนโยบาย การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีกรมอนามัยปกติจัดทำด้วยมือ ประกอบกับกรมอนามัยมีหน่วยงานภายใต้สังกัดกรมอนามัยทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม ๔๐ หน่วยงาน จึงมักเกิดความผิดพลาด ล่าช้าและไม่เป็นปัจจุบัน มีขั้นตอนการทำงานที่ยุ่งยาก ซับซ้อน หลายขั้นตอน และข้อมูลมีจำนวนมาก ที่ผ่านมาพบปัญหาหลายประการ เช่น กระบวนการทำงานยังเป็นเอกสาร จัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบ ค้นหา ตรวจสอบ การแก้ไขทำได้ยาก สิ้นเปลืองกระดาษ ความซ้ำซ้อนในการทำงานเนื่องจากขาดความเชื่อมโยง ข้อมูลในแต่ละส่วน การส่งข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ หลายหน่วยงานเป็นไปอย่างล่าช้า ทำให้การตรวจสอบข้อมูลเกิดข้อผิดพลาดเนื่องจากข้อมูลที่ส่งมามีความหลากหลายจะต้องใช้ช่วงเวลาการประมวลผล

การพัฒนาระบบจัดการวิเคราะห์แผนงานโครงการ และงบประมาณ กรมอนามัย (e-Budget Anamai) พัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อมีระบบฐานข้อมูลค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ครอบคลุมทุกงบรายจ่าย และทุกมิติ ที่ทันสมัย ง่ายและสะดวกต่อการสืบค้น รวมทั้งเพื่อลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ลดขั้นตอน ลดระยะเวลา ลดความผิดพลาดที่เกิดจากการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบวงจรพัฒนาระบบแบบ SDLC (System Development Life Cycle) มาปรับใช้ในการพัฒนาระบบ ๗ ขั้นตอน ได้แก่

- ๑) การค้นหาปัญหาขององค์กร (Problem Definition)
- ๒) การวิเคราะห์ระบบ (Analysis)
- ๓) การออกแบบระบบ (Design)
- ๔) การพัฒนาระบบ และทดสอบระบบ (Development and Testing)
- ๕) การติดตั้งระบบ (Installation)
- ๖) การอบรมการใช้งาน (Training)
- ๗) การบำรุงรักษาระบบ/ประเมินผล (Maintenance)

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมอนามัย โดยกองแผนงาน ได้นำร่องการใช้งานระบบสารสนเทศ “ระบบจัดการวิเคราะห์แผนงานโครงการและงบประมาณ (e-Budget Anamai) กรมอนามัย ในการจัดทำค่าของบลงทุน (ครุภัณฑ์) และค่าของบลงทุน (สิ่งก่อสร้าง) เพื่อทดลองและศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อ

ระบบการจัดการแผนงานโครงการและงบประมาณ กรมอนามัย (e-Budget Anamai) ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

๑) ระบบสามารถบันทึกข้อมูลการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบลงทุนรายการ ครุภัณฑ์ และรายการสิ่งก่อสร้าง ของแต่ละหน่วยงานตามหลักเกณฑ์ที่ระบบกำหนดไว้ พร้อมทั้งสามารถแนบ เอกสารประกอบสำหรับใช้ชี้แจงประกอบการพิจารณาในระบบฯ ได้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่สำนัก งบประมาณกำหนด

๒) ระบบสามารถรายงานสถานะความพร้อม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการจัดทำค่าของ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบลงทุน แบบ Real Time ผ่านระบบ (สถานะเขียว = ครบถ้วน, ส้ม = แก้ไข เพิ่มเติม, แดง = เอกสารไม่ครบ, เทา = อยู่ระหว่างตรวจสอบ) ซึ่งแต่ละหน่วยงานสามารถเข้าไปตรวจสอบ สถานะการดำเนินงานระดับรายการ และสามารถปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม ค่าขอและเอกสารประกอบการพิจารณา ได้แบบ Real Time

๓) ระบบสามารถจัดทำรายงานสรุปผลค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีภาพรวม กรมอนามัย ในลักษณะของ Dashboard ที่สรุปข้อมูลทุกอย่างให้อยู่ในหน้าจอเดียว เพื่อให้ผู้บริหารและปฏิบัติงาน ดูข้อมูลแล้วเข้าใจได้ทันที จำแนกเป็นภาพรวมงบลงทุน ภาพรวมครุภัณฑ์ ภาพรวมสิ่งก่อสร้าง ประเภท ครุภัณฑ์ ประเภทสิ่งก่อสร้าง และรายหน่วยงาน

๔) ระบบสามารถจัดทำรายงานสรุปงบประมาณในรูปแบบตารางทั้งภาพรวม จำแนกราย หน่วยงาน จำแนกตามประเภทครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้าง จำแนกตามรายการครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้าง เปรียบเทียบการ จัดทำค่าของงบประมาณ ๓ ปีย้อนหลัง โดยสามารถนำออกข้อมูล (Export) ในรูปแบบ Excel ได้

๕) ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำข้อมูลจำนวนมากในระบบมาสรุปแบบสั้นๆ ที่สามารถพลิกแพลง มุมมองไปมาเพื่อให้เห็นข้อมูลในมุมมองที่สนใจหลากหลายมิติได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งสามารถนำไปสร้างเป็น กราฟ โดยการสร้าง Pivot เพื่อนำเสนอผู้บริหารได้ทันที

๖) สามารถกำหนดช่วงระยะเวลาการเปิด-ปิด ระบบในการจัดทำ แก้ไข เพิ่มเติม ปรับปรุง ค่าของงบประมาณ ซึ่งสามารถกำหนดให้ระบบเปิดให้ทุกหน่วยงาน หรือเป็นเฉพาะรายหน่วยงานก็ได้

สำหรับผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบจัดการวิเคราะห์แผนงานโครงการ และงบประมาณ กรมอนามัย (e-Budget Anamai) จากการตอบแบบสอบถามของผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ทั้ง ๓๖ หน่วยงาน รวม ๖๐ คน พบว่า ระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ระดับมาก โดยระบบฯ สามารถ เข้าใช้งานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว กว่ารูปแบบการจัดทำค่าของงบประมาณเดิม อาทิ การส่งข้อมูลค่าขอและเอกสาร ประกอบการพิจารณา การประมวลผลข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้อง การนำเข้า – ส่งออกของข้อมูลทำได้สะดวก ถูกต้อง และครบถ้วน สามารถลดขั้นตอน ประหยัดเวลาในการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ลดข้อผิดพลาดใน การจัดการข้อมูลส่งผลให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดความเสี่ยงทั้งในด้านวัสดุ งบประมาณ และ พื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร และสามารถเสนอสารสนเทศได้รวดเร็วแบบ real time ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการใช้งาน รวมทั้ง ตอบคำถามได้อย่างชัดเจน รวดเร็ว เข้าใจง่าย นอกจากนี้ทางเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความคาดหวังให้ระบบฯ มีขั้นตอนที่สะดวก รวมทั้งรองรับเครื่องมือที่มีระดับสัญญาณต่ำ สามารถใช้งานผ่านเว็บเบราว์เซอร์ทุกชนิด โดยไม่มีความแตกต่าง สามารถทำงานบนโทรศัพท์มือถือได้ รวมทั้งต้องการให้มีการจัดอบรมการใช้งานระบบฯ

อย่างต่อเนื่อง สำหรับแนวทางในการพัฒนาระบบควรพัฒนาต่อยอดระบบให้ใช้งานได้สะดวกขึ้น เช่น พัฒนาระบบให้สามารถอัปโหลดเอกสารได้ครั้งละหลายไฟล์ รวมทั้งควรเพิ่มฐานข้อมูลรายการครุภัณฑ์ที่เคยจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมคุณลักษณะเฉพาะ เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้หน่วยงานที่ประสงค์จัดทำคำขอนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงในการจัดทำคำขอในปีต่อไป

ธีรารักษ์

(นางสาวธีรารักษ์ ศรีนิเวศน์)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

ธัญสรณ์

(นายธัญสรณ์ กองแก้ว)

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

หนึ่งฤทัย

(นางสาวหนึ่งฤทัย หมอสัมพันธ์)

นักวิเคราะห์งบประมาณ

อนุมัติ

(นางสาวพาสณา ชมกลิน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ประธานคณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการ กองแผนงาน